

Andragoški center Slovenije

85. Statistični podatki: Udeležba odraslih v izobraževanju

Opomba:

Informacijo o udeležbi odraslih v izobraževanju (glej informacijo št. 50) nadgrajujemo z novejšimi podatki. Ti izhajajo iz raziskave o izobraževanju odraslih za leto 2016.

Namen mednarodne raziskave **Anketa o izobraževanju odraslih** (Adult Education Survey) je prikazati, v kolikšni meri so odrasli vključeni (zadnjih 12 mesecev pred anketiranjem) v katero koli obliko izobraževanja (formalno, neformalno, priložnostno), na kakšne načine pridobijo znanje, njihov odnos do izobraževanja ter kako ocenjujejo svoje znanje tujih jezikov.

Raziskava je bila prvič izvedena leta 2007 in drugič leta 2011 na populaciji v starosti od 25 do 64 let. V raziskavi iz leta 2016 je bil starostni razpon razširjen na osebe, stare od 18 do 24 in od 64 do 69 let. V vzorec je bilo zajetih 8.504 oseb.

Rezultati raziskave so pokazali, da se je Slovenija po znižanju deleža vključenih odraslih v izobraževanje v letu 2011 leta 2016 ponovno približala evropskemu povprečju 45,1 % in ga celo presegla (Tabela 1).

Tabela 1: Delež odraslih (25–64 let), vključenih v formalno in/ali neformalno izobraževanje, po letih

Vključeni v izobraževanje	2007	2011	2016
EU	35,2	40,3	45,1
Slovenija	40,6	36,2	46,1

Vir: Eurostat, AES

Čeprav se je vključenost odraslih v formalno in/ali neformalno izobraževanje povečala, pa razlike med različnimi skupinami ostajajo. Neravnovesja so se glede na pretekla leta ohranila v zastopanosti po spolu, starosti, izobrazbi, zaposlitvenem statusu ter poklicnih skupinah.

Potem ko smo leta 2011 v Sloveniji zabeležili velik upad vključitev v formalno izobraževanje pri odraslih, se je leta 2016 vključenost dvignila na 6,0 %, in sicer 5,4 % moških in 6,7 % žensk. Večina odraslih (43,6 %) je bila vključena v neformalno izobraževanje in usposabljanje. Tovrstno izobraževanje je bilo v pretežni meri povezano s potrebami poklicnega dela na delovnem mestu, večino izobraževanja so zaposlenim financirali delodajalci. Zanimanja za izobraževanje je več med zaposlenimi kot brezposelnimi ali delovno neaktivnimi.

Tabela 2: Delež odraslih, vključenih v izobraževanje, po letih

	2007		2011		2016	
	Vključeni v formalno izobraževanje	Vključeni v neformalno izobraževanje	Vključeni v formalno izobraževanje	Vključeni v neformalno izobraževanje	Vključeni v formalno izobraževanje	Vključeni v neformalno izobraževanje
EU	6,6	31,6	6,2	36,8	5,8	42,6
Slovenija	8,7	36,1	2,4	34,7	6,0	43,6

Vir: Eurostat, AES

Rezultati raziskave so pokazali, da so se ženske izobraževale nekoliko več kot moški, tako v formalnem kot v neformalnem izobraževanju in usposabljanju (Tabela 3).

Tabela 3: Delež odraslih vključenih v izobraževanje po spolu

	Vključeni v formalno izobraževanje	Vključeni v neformalno izobraževanje	Vključeni v formalno ali neformalno izobraževanje
Skupaj	6,0	43,6	46,1
moški	5,4	42,2	44,1
ženske	6,7	45,2	48,3

Vir: Eurostat, AES

Zanimanje za izobraževanje s starostjo upada. V formalno ali neformalno izobraževanje je bila vključena polovica prebivalstva, starega od 25 do 34 let, in nekaj manj v starosti od 35 do 44 let, od starosti 50 in 64 let pa se je izobraževalo 27,3 % odraslih (Tabela 4).

Tabela 4: Delež odraslih, vključenih v izobraževanje, po starosti

Starost	Vključeni v formalno izobraževanje	Vključeni v neformalno izobraževanje	Vključeni v formalno ali neformalno izobraževanje
25–34 let	16,0	48,7	56,4
35–44 let	5,9	51,7	53,8
45–54 let	2,6	47,4	48,1
55–64 let	0,0	27,3	27,3

Vir: Eurostat, AES

Dosežena izobrazba vpliva na nadaljnje izobraževanje odraslih. Formalno in/ali neformalno izobraževanje je obiskovalo največ višješolsko in visokošolsko izobraženih odraslih (71 %), najmanj pa so se izobraževali odrasli z osnovnošolsko izobrazbo ali manj (17,7 %) (Tabela 7).

Tabela 7: Delež odraslih vključenih v izobraževanje po doseženi izobrazbi

Izobrazba	Vključeni v formalno izobraževanje	Vključeni v neformalno izobraževanje	Vključeni v formalno ali neformalno izobraževanje
Osnovnošolska ali manj	6,0	14,2	14,7
Srednješolska	4,8	38,5	40,6
Višješolska, visokošolska	10,7	67,7	71,0

Vir: Eurostat, AES

Odrasli znanje pridobivajo tudi v različnih načinih priložnostnega učenja, na primer s pomočjo družinskih članov, z branjem knjig in časopisov, s pomočjo interneta, preko televizije in radia, z vodenimi ogledi muzejev, kulturnih in naravnih znamenitosti in obiskovanjem knjižnic in izobraževalnih centrov itd.

Podatki raziskave kažejo, da je 66 % odraslih v starosti 25–64 let pridobivalo znanje priložnostno. 72,6 % odraslih, ki so znanje pridobivali v različnih oblikah priložnostnega učenja, je imelo višješolsko ali visokošolsko izobrazbo, 64,5 % srednješolsko in 46,8 % osnovnošolsko izobrazbo ali manj.

Odrasli so največ znanja priložnostno pridobili preko računalnika in interneta (52,1 %), z branjem tiskanih medijev (37,9 %), manj pa z obiskovanjem knjižnic in izobraževalnih centrov (7,3 %) ter vodenimi ogledi muzejev, kulturnih in naravnih znamenitosti (6,1 %).

Zaskrbljujoč je podatek, da se skoraj polovica odraslih v starosti 25–64 let ni udeležila nobene izobraževalne aktivnosti in tega tudi ni želela. 21 % se jih je izobraževalo in želijo tudi v prihodnosti obiskovati različne izobraževalne aktivnosti.

Razlogi za to, da se odrasli niso izobraževali, se nekoliko razlikujejo glede na starost: mlajši odrasli so v večji meri navajali družinske obveznosti, medtem ko so starejši od 50 let pogosteje navajali starost oziroma zdravstveno stanje. Razlog so bili lahko tudi osebni, ti niso povezani z delom, visoki stroški izobraževanja in neustrezna ponudba izobraževanja.

Informacijo pripravila: Erika Brenk, erika.brenk@acs.si

Kontaktna oseba: Erika Brenk, erika.brenk@acs.si

Vir:

- Izobraževanje odraslih, Slovenija, 2016 – začasni podatki 28. 6. 2017, Prva objava <https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/6786>
- Adult Education Survey, Eurostat: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/education-and-training/data/database> (19. 11. 2018)

